

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

**60112200 – «Jismoniy madaniyat» ta'lif yo'nalishi uchun
(Kunduzgi va sirtqi bo'limlar uchun)**

Umumiy jismoniy tayyorgarlik (yengil atletika) bo'yicha kasbiy (ijodiy)
imtihonlar

Dastur Jizzax davlat pedagogika universiteti kengashida ko‘rib chiqilgan va ma`qullangan. 2023-yil 26.06 dagi nt(2)-sonli majlis bayoni.

Tuzuvchilar:

F.Q.Axmedov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Jismoniy madaniyat” fakulteti dekani, p.f.n., professor.
A.I.Olimov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Sport turlarini o’qitish metodikasi” kafedrasi mudiri, dotsent.
Sh.U.Atamurodov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi” kafedrasi mudiri, dotsent.
O.E.Muqimov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Sport turlarini o’qitish metodikasi” kafedrasi dotsenti.
B.U.Turg’unov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Sport turlarini o’qitish metodikasi” kafedrasi dotsenti v.b.
A.A.Tilakov	- A.Qodiriy nomli JDPU, “Sport turlarini o’qitish metodikasi” kafedrasi o’qituvchisi.

Taqrizchilar:

B.T.Xaydarov	SamDU O’zbekiston Finlandiya pedagogika instituti “Jismoniy madaniyat” fakulteti dekani, p.f.n., professor.
A.A.Taniberdiyev	- GulDU Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi kafedrasi p.f.n., dotsent.

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta’lim, Fan va Innovatsiyalar vazirligi
Abdulla Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti
60112200 – «Jismoniy madaniyat» ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy (ijodiy)
imtihon o‘tkazish mezoni va dasturi

Kirish

Jamiyatimizda sog‘lom turmush tarzini shakillantirish, aholining, ayniqsa yosh avlodning jismoniy tarbiya va ommaviy sport bilan muntazam shug‘ullanishi uchun zamon talablariga mos shart-sharoitlar yaratish, sport musobaqalari orqali yoshlarga o‘z irodasi, kuchi va imkoniyatlariga bo‘lgan ishonchni mustaxkamlash, mardlik va vatanparvarlik, ona Vatanga sadoqat tuyg‘ularini kamol topish, shuningdek, yoshlar orasidan iqtidorli sportchilarni saralab olish ishlarini tizimli tashkillashtirish hamda jismoniy tarbiya va ommoviy sportni yanada rivojlantirishga yo‘naltirilgan keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Mamlakatimizda mazkur soha rivojiga qaratilgan qator me’yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilingan va jadallikda hayotga tatbiq etib kelinmoqda. Jumladan, O‘zbekiston Respublikasining “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi, ”Ta’lim” to‘g‘risidagi qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi PQ – 2909-sonli “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori, 2017 yil 3 iyundagi PQ – 3031 – sonli “Jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2017 yil 27 iyuldagqi PQ – 3151-sonli “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarning ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2017 yil 10 avgustdagqi PQ – 3196-sonli “Nufuzli xalqaro sport musobaqalarida yuksak natijalarga erishgan O‘zbekiston sportchilarini jamoat va sport ishlarida keng jalb etish hamda sportchilarni va ularning trenerlarini rag‘batlantirish to‘g‘risida”gi, 2017 yil 01 dekabrdagi PF-5270-sonli “Nogironligi bo‘lgan shaxslarni davlat tomonidan ko’llab-қuvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘grisida”gi, 2018 yil 5 martdagqi PF-5368-sonli “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 6 apreldagi PF-6199-sonli ya’ni “Turizm, sport va madaniy meros sohalarida davlat boshqaruvi tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 18 fevraldagqi PQ-136-sonli ya’ni “Sportni rivojlantirish vazirligi faoliyatini tashkil yetish to‘g‘risida”gi qarori va 2018 yil 27 iyuldagqi 588-sonli O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining “Alovida iqtidor talab etiladigan bakalavriat ta’lim yo‘nalishlariga kirish test sinovlarisiz, kasbiy (ijodiy) imtihonlar orqali qabul qilish tartibi to‘grisidagi Nizomni tasdiqlash haqidagi” Qarorlari shular jumlasidandir.

60112200 – «Jismoniy madaniyat» ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi umumiy o‘rtta va o‘rtta maxsus kasb-hunar ta`limi jismoniy tarbiya dasturlari asosida tuzilgan bo‘lib, abituriyentlarning jismoniy mashqlarni

bajarishdagi amaliy harakat ko‘nikma va malakalarini darajasini aniqlash hamda baholashga mo‘ljallangan.

Dasturda kasbiy (ijodiy) imtihonni o‘tkazish tartibi, abituriyentlarning bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘yilgan talablar hamda ularni baholash mezonlari o‘z aksini topgan.

Dasturning maqsadi va vazifalari

Dasturning asosiy maqsadi – abituriyentlarning jismoniy tarbiya fanidan egallagan bilim, ko‘nikma va malakalari (yengil atletika turlari bo‘yicha maxsus tayyorgarlik) holati darajasini belgilangan mezonlar asosida aniqlash hamda baholashdan iboratdir.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2017 yil 20 iyundagi 393-sonli Qarori bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim muassasalarining bakalavriyatiga talabalarni qabul qilish tartibi va qoidalari to‘g‘risida”gi Nizomga muvofiq 2023/2024 o‘quv yilida Jizzax davlat pedagogika institutiga 60112200 – «Jismoniy madaniyat» ta’lim yo’nalishi bo‘yicha qabul e’lon qilingan.

Yuqoridagi ta’lim yo‘nalishidan ko‘p ballik baholash tizimi asosida kasbiy (ijodiy) imtihonlar o‘tkaziladi. Abuturentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshiradilar. Ijobiy (kasbiy) imtihonlarni o‘tkazishda har bir abituriyentdan o‘z qobiliyatini yuqori darajada namoyon qilishiga imkoniyat yaratiladi.

Dasturda jismoniy tarbiya fanidan kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida quyidagi vazifalarni amalga oshirish ko‘zda tutilgan.

Yengil atletika turlari bo‘yicha;

- 100 metrga yugurish bo‘yicha sinov-nazorat mashqini tashkil qilish va o‘tkazish;

- 1000 metrga yugurish bo‘yicha sinov-nazorat mashqini tashkil qilish va o‘tkazish.

Kasbiy (ijodiy) imtihon uchun – **156 ball** ajratilgan bo‘lib, turlar bo‘yicha ballar quyidagicha taqsimlangan:

1. 100 metrga yugurish – 78 ball
2. 1000 metrga yugurish – 78 ball

Kasbiy (ijodiy) imtihonni o‘tkazish va mashqlarni bajarish tartibi

Barcha imtihon sinovlariga abituriyentlar o‘zi bilan sport kiyimi (ust-bosh kiyim, sport poyabzali) hamda shaxsini tasdiqllovchi hujjatlarini (pasport, qabul hay`ati tomonidan berilgan tilxat va ruxsatnomalar) olib kelishi va imtihon komissiyasiga taqdim etishi shart, aks holda abituriyent imtihonga qo‘yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon sinovlari bir kun davomida (*kuni va vaqt ko‘rsatilgan holda tasdiqlangan jadval asosida*) belgilangan muddatlarda o‘tkaziladi.

Yengil atletika turlari bo‘yicha:

100 metrga yugurish. Pastki start. Abituriyentlar ro‘yxatga ko‘ra yugurish uchun 2 kishidan ajratiladi. Ushbu mashqni bajarish uchun har bir abituriyentga bir

martadan urinish beriladi. Yugurish vaqtida har bir abituriyent o‘ziga belgilangan yo‘lakdan yugurishi shart. Boshqa yo‘lakka o‘tib ketsa va yonida yugurayotgan sherigiga halaqit bersa natija hisobga olinmaydi.

1000 metrga yugurish. Yuqori start. Har bir yugurishda 6-10 nafar abituriyent qatnashadi. Start va finish chiziqlari joylari aniq belgilangan bo‘lishi shart. Masofani bosib o‘tish davomida yugurishdan yurish holatiga o‘tgan yoki yugurish yo‘lagidan chiqib ketgan abituriyentning natijasi hisobga olinmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlar quyidagi tartibda o‘tkaziladi:

- a) abiturentning guruh ro‘yxati va pasporti tekshirilgandan so‘ng u imtihon topshirish uchun taklif qilinadi;
- b) har bir abiturent tanlangan sport turi talablariga mos ravishda sport kiyimida bo‘lishi lozim;
- v) predmet komissiyasi raisi va imtihon qabul qiluvchilar abiturentlarga imtihonlarni topshirish tartibi va qoidalarini tushuntiradilar;
- g) har bir abiturentga sport kiyimini kiyish, chigal yozdi mashqlari (razminka) bajarish va imtihon topshirishga tayyorlanish uchun vaqt beriladi;
- d) har bir me’yor topshirilganidan so‘ng abiturent tomonidan ko‘rsatilgan natija va unga qo‘yilgan tegishli (baholash mezonlariga muvofiq ravishda) ball e’lon qilinadi;
- e) barcha me’yorlar qabul qilinganidan so‘ng abiturentlarga kasbiy (ijodiy) imtihonda to‘plangan umumiy ballari e’lon qilinadi;
- j) kasbiy (ijodiy) imtihonlarni qayta topshirishga ruxsat etilmaydi;
- z) kasbiy (ijodiy) imtihonlarga kechikib kelgan abiturentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshirishga qo‘yilmaydi.

Yengil atletika bo‘yicha 100 va 1000 metrga yugurish qobiliyatini aniqlash yuzasidan kasbiy (ijodiy) imtihonning baholash

M E Z O N L A R I

1. YENGIL ATLETIKA – 156 ball (Erkaklar)

№	Sinov-nazorat mashqlarini topshirish me’yorlari (erkaklar uchun)			
	100 metrga yugurish (soniya hisobida) maksimal 78 ball		1000 metrga yugurish (daqiqa va soniya hisobida) maksimal 78 ball	
	Natijalar	Ballar	Natijalar	Ballar
1.	11,49 va undan yaxshi	78	2,44 va undan yaxshi	78
2.	11,50	77	2,46	77
3.	11,55	76	2,48	76
4.	11,60	75	2,50	75
5.	11,65	74	2,52	74

6.	11,70	73	2,54	73
7.	11,75	72	2,56	72
8.	11,80	71	2,58	71
9.	11,85	70	3,00	70
10.	11,90	69	3,02	69
11.	11,95	68	3,04	68
12.	12,00	67	3,06	67
13.	12,05	66	3,08	66
14.	12,10	65	3,10	65
15.	12,15	64	3,12	64
16.	12,20	63	3,14	63
17.	12,25	62	3,16	62
18.	12,30	61	3,18	61
19.	12,35	60	3,20	60
20.	12,40	59	3,22	59
21.	12,45	58	3,24	58
22.	12,50	57	3,26	57
23.	12,55	56	3,28	56
24.	12,60	55	3,30	55
25.	12,65	54	3,32	54
26.	12,70	53	3,34	53
27.	12,75	52	3,36	52
28.	12,80	51	3,38	51
29.	12,85	50	3,40	50
30.	12,90	49	3,42	49
31.	12,95	48	3,44	48
32.	13,00	47	3,46	47
33.	13,05	46	3,48	46
34.	13,10	45	3,50	45
35.	13,15	44	3,52	44
36.	13,20	43	3,54	43
37.	13,25	42	3,56	42
38.	13,30	41	3,58	41
39.	13,35	40	4,00	40
40.	13,40	39	4,02	39
41.	13,45	38	4,04	38
42.	13,50	37	4,06	37
43.	13,55	36	4,08	36
44.	13,60	35	4,10	35
45.	13,65	34	4,12	34
46.	13,70	33	4,14	33
47.	13,75	32	4,16	32
48.	13,80	31	4,18	31
49.	13,85	30	4,20	30
50.	13,90	29	4,22	29
51.	13,95	28	4,24	28
52.	14,00	27	4,26	27
53.	14,05	26	4,28	26
54.	14,10	25	4,30	25
55.	14,15	24	4,32	24

56.	14,20	23	4,34	23
57.	14,25	22	4,36	22
58.	14,30	21	4,38	21
59.	14,35	20	4,40	20
60.	14,40	19	4,42	19
61.	14,45	18	4,44	18
62.	14,50	17	4,46	17
63.	14,55	16	4,48	16
64.	14,60	15	4,49	15
65.	14,65	14	4,50	14
66.	14,70	13	4,51	13
67.	14,75	12	4,52	12
68.	14,80	11	4,53	11
69.	14,85	10	4,54	10
70.	14,90	9	4,55	9
71.	14,95	8	4,56	8
72.	15,00	7	4,57	7
73.	15,05	6	4,58	6
74.	15,10	5	4,59	5
75.	15,15	4	5,00	4
76.	15,20	3	5,01	3
77.	15,25	2	5,02	2
78.	15,30	1	5,03	1
79.	15,31 va undan ko‘p	0	5,04 va undan ko‘p	0

YENGIL ATLETIKA (Ayollar)

№	Sinov-nazorat mashqlarini topshirish me'yorlari (ayollar uchun)		1000 metrga yugurish (daqiqa va soniya hisobida) maksimal 78 ball	
	100 metrga yugurish (soniya hisobida) maksimal 78 ball		1000 metrga yugurish (daqiqa va soniya hisobida) maksimal 78 ball	
	Natijalar	Ballar	Natijalar	Ballar
1.	13,49 va undan yaxshi	78	3,10 va undan yaxshi	78
2.	13,50	77	3,12	77
3.	13,55	76	3,14	76
4.	13,60	75	3,16	75
5.	13,65	74	3,18	74
6.	13,70	73	3,20	73
7.	13,75	72	3,22	72
8.	13,80	71	3,24	71
9.	13,85	70	3,26	70
10.	13,90	69	3,28	69
11.	13,95	68	3,30	68
12.	14,00	67	3,32	67
13.	14,05	66	3,34	66

14.	14,10	65	3,36	65
15.	14,15	64	3,38	64
16.	14,20	63	3,40	63
17.	14,25	62	3,42	62
18.	14,30	61	3,44	61
19.	14,35	60	3,46	60
20.	14,40	59	3,48	59
21.	14,45	58	3,50	58
22.	14,50	57	3,52	57
23.	14,55	56	3,54	56
24.	14,60	55	3,56	55
25.	14,65	54	3,58	54
26.	14,70	53	4,00	53
27.	14,75	52	4,02	52
28.	14,80	51	4,04	51
29.	14,85	50	4,06	50
30.	14,90	49	4,08	49
31.	14,95	48	4,10	48
32.	15,00	47	4,12	47
33.	15,05	46	4,14	46
34.	15,10	45	4,16	45
35.	15,15	44	4,18	44
36.	15,20	43	4,20	43
37.	15,25	42	4,22	42
38.	15,30	41	4,24	41
39.	15,35	40	4,26	40
40.	15,40	39	4,28	39
41.	15,45	38	4,30	38
42.	15,50	37	4,32	37
43.	15,55	36	4,34	36
44.	15,60	35	4,36	35
45.	15,65	34	4,38	34
46.	15,70	33	4,40	33
47.	15,75	32	4,42	32
48.	15,80	31	4,44	31
49.	15,85	30	4,46	30
50.	15,90	29	4,48	29
51.	15,95	28	4,50	28
52.	16,00	27	4,52	27
53.	16,05	26	4,54	26
54.	16,10	25	4,56	25
55.	16,15	24	4,58	24
56.	16,20	23	5,00	23
57.	16,25	22	5,02	22
58.	16,30	21	5,04	21
59.	16,35	20	5,06	20
60.	16,40	19	5,08	19
61.	16,45	18	5,10	18
62.	16,50	17	5,12	17
63.	16,55	16	5,14	16

64.	16,60	15	5,15	15
65	16,65	14	5,16	14
66	16,70	13	5,17	13
67	16,75	12	5,18	12
68	16,80	11	5,19	11
69	16,85	10	5,20	10
70	16,90	9	5,21	9
71	16,95	8	5,22	8
72	17,00	7	5,23	7
73	17,05	6	5,24	6
74	17,10	5	5,25	5
75	17,15	4	5,26	4
76	17,20	3	5,27	3
77	17,25	2	5,28	2
78	17,30	1	5,29	1
79	17,31 va undan ko‘p	0	5,30 va undan ko‘p	0

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar ijodiy imtihon natijalari bo‘yicha institut qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay’atiga imtihon natijalari e’lon qilingandan so‘ng 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmuni faqat o‘zlarining to‘plagan ballari yuzasidan bo‘lsa qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi a‘zolari oliy ta’lim muassasasi rektori buyrug‘i bilan tasdiqlanadi.